

Riigikogu keskkonnakomisjoni istungi protokoll nr 135

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 15. detsember 2025

Algus 11.10, lõpp 12.35

Juhataja: Yoko Alender (esimees)

Protokollija: Elise Ernesaks (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Rain Epler, Mait Klaassen, Lauri Laats, Hanah Lahe, Tiit Maran, Andres Metsoja, Tarmo Tamm

Komisjoni ametnikud: Elle Kaur (nõunik-sekretariaadijuhataja), Vivi Older (nõunik)

Puudusid: Züleyxa Izmailova ja Jüri Jaanson

Kutsutud: Kliimaministeerium metsaosakonna jahinduse valdkonna juht Aimar Rakko, Rain Epleri töövari Joosep Jaan Feldmann

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Keskkonnakomisjoni algatatud jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu (755 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Kollektiivse pöördumise "Eestimaa loodusmaastikust ei tohi saada sõjanduse ohvrit – kaitsetööstuspark tuleb rajada tööstuspiirkonda!" arutelu
4. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu keskkonnakomisjoni nädala (15.12.2025) töökava

Komisjoni istung esmaspäev, 15.12.2025 kell 11.10

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Keskkonnakomisjoni algatatud jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu (755 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Kollektiivse pöördumise "Eestimaa loodusmaastikust ei tohi saada sõjanduse ohvrit - kaitsetööstuspark tuleb rajada tööstuspiirkonda!" arutelu
4. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Yoko Alender, Rain Epler, Mait Klaassen, Lauri Laats, Hanah Lahe, Tiit Maran, Andres Metsoja, Tarmo Tamm).

2. Keskkonnakomisjoni algatatud jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu (755 SE) teise lugemise ettevalmistamine

Aimar Rakko ütles, et jahimeeste ja Keskkonnaameti (KeA) ettepanekul paluti jahiseadust

täiendada sättega, mis lubaks öösihikuga küttida liiklusõnnetuses viga saanud loomi. Selgunud on, et liiklusõnnetuses viga saanud uluki hukkamine ei ole jahipidamine ning praeguses õigusruumis võiks öösihikut kasutada viga saanud looma hukkamiseks. Liiklusseaduse kohaselt toimub vigastatud looma hukkamine kohapeal (tee peal või kõrval), kuid sageli liigub loom teelt eemale ja siis muutub vajalikuks öösihiku kasutamine. Piiritlema peaks, kust algab viga saanud looma hukkamine sündmuskohal ja milline on sündmuskoht. KeA-ga arutleti, et võimalik on kasutada teist viisi vigastatud looma surmamiseks, mille alusel on vormistatud muudatusettepanek. Öösihiku kasutamise vajadus tekib, kui vigastatud loom liigub teelt kaugemale. Sellisel juhul tuleb helistada KeA-le, kes annab vajadusel hukkamiseks loa. Eelnõust jäetakse välja sõnad „liiklusõnnetuses viga saanud“.

Tiit Maran uuris, kuidas toimub KeA loa andmise protseduur. **Aimar Rakko** sõnas, et kokku on lepitud, et vigastatud uluki hukkamiseks väljastatakse suusõnaline luba. Välditakse bürokraatiat ja paberikandjal loa väljastamist. Tihti toimuvad loomadega liiklusõnnetused pimedal ajal. Häirekeskuse töötajad on koolitatud ja ühendust võetakse maakonna valveinspektoriga, kes kuulab situatsiooni kirjeldust ja esitab vajadusel täiendavaid küsimusi ning hindab loa vajalikkust. Samuti on võimalik saata ka pilte. **Yoko Alender** küsis, kas eelmainitud protseduur on fikseeritud või on see lihtsalt KeA töökord. **Aimar Rakko** vastas, et protsess on kinnitatud KeA tööjuhiseks ja tehtud teatavaks osapooltele.

Mait Klaassen uuris, kas KeA annab sündmuskohal viibivale inimesele jahipiirkonna valdaja numbri, kes peab tulema vigastatud looma hukkata. **Aimar Rakko** vastas, et ka politsei võib teenistusesrelvast vigastatud looma hukata, kuid see üldjuhul suurulukit ei tapa. KeA-l on olemas kõikide jahipiirkondade kontaktid. Suuremate maantee ääres tuleb aastas hukata kümnekond viga saanud põtra ja umbes viiskümmend kitse. Inimestele ei anta jahimeeste numbreid ja suhtlust korraldab KeA.

Rain Epler küsis, kas suusõnaline KeA kinnitus tagab, et viga saanud uluki hukkamise järgselt jahimehele trahvi ei tehta. Ta uuris, kas KeA tööjuhise on jahimehele piisav garantii vigastatud uluki hukkamiseks. **Aimar Rakko** vastas, et probleemistik sai alguse juhtumitest, mille puhul polnud selge, millist luba oleks tarvis. Mõnedel juhtudel on jahimehed jätnud vigastatud looma hukkamata, kuna pole kindlust, et hiljem selle eest trahvi ei tehta. Ta soovitas helistada riigiinfo telefonile numbril 1247 ja nemad annavad loa uluki hukkamiseks suusõnaliselt. Sündmuskohal looma hukkamiseks pole eraldi tööprotsessi, kuid vigastatud looma hukkamine sündmuskohalt eemal on reguleeritud KeA tööprotsessiga. Protsess on teatavaks tehtud ka Jahimeeste Seltsile. Kõik riigiinfo kõned salvestatakse ja kui tekib kahtlus tegevuse õiguspärasuse kohta, siis salvestusi on võimalik kontrollida.

Yoko Alender pani hääletusele järgmise komisjoni poolt esitatava muudatusettepaneku:

Eelnõu § 1 punkti 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

2) paragrahvi 24 lõike 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Keskkonnaametil on õigus kehtestada uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks, inimese elule või tervisele tekkiva ohu vältimiseks, võõrliigi isendi surmamiseks, uluki tekitatud kahjustuse vältimiseks ja vigastatud uluki hukkamiseks tingimused ja ajavahemik, mille jooksul on lubatud ulukite laskmine seisva mootoriga mootor- ja maastikusõidukist, mootor- ja maastikusõidukit muul viisil kasutades, kunstliku valgusallika abil ning öösihikut kasutades.“.

Selgitus: Algsest eelnõust jäetakse välja liiklusõnnetuses viga saanud uluki hukkamise säte, sest jahiseaduse § 23 lõike 4 kohaselt ei korralda Keskkonnaamet jahipidamist liiklusõnnetuses viga saanud uluki hukkamiseks. Seetõttu ei ole põhjendatud sellise pädevuse andmist paragrahvi 24 lõikes 7 ette näha. Jahiseaduse § 23 lõike 3 punkti 3 järgi ei ole

liiklusõnnetuses viga saanud uluki surmamine üldse käsitletav jahipidamisena, mistõttu ei ole sellisele olukorrale võimalik ka jahipidamise reegleid kohaldada.

Keskkonnakomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensus: Yoko Alender, Rain Epler, Mait Klaassen, Hanah Lahe, Tiit Maran, Andres Metsoja, Tarmo Tamm).

3. Kollektiivse pöördumise "Eestimaa loodusmaastikust ei tohi saada sõjanduse ohvrit – kaitsetööstuspark tuleb rajada tööstuspiirkonda!" arutelu

Yoko Alender sõnas, et komisjon arutas kollektiivset pöördumist oma 1. detsembri istungil.

Tiit Maran ütles, et põhiline vaidlusalune teema on seotud kompensatsioonidega. **Yoko Alender** sõnas, et üksikjuhtumite põhjal ei saa seadust muuta. Kompensatsiooni meetmete seadustamisel tuleks teha komisjonipoolne seadusandlik algatus.

Andres Metsoja märkis, et komisjoni liikmetel peaks olema arusaam, miks tehakse taolisi otsuseid. Arusaamatuks jääb, miks valiti kaitsetööstuspark eelvalikualadena Tõstamaale. Põhjenduseks ei saa olla, et seal on riigi maad. Sopi-Tootsi ala on kohaliku omavalitsuse üldplaneeringus määratud tööstusalaks. Teda huvitab, miks ei olnud näiteks Sopi-Tootsi ala eelvalikualades märgitud. Läbi planeerimismenetluse tuleb mõjusid leevendada ja teha keskkonnale võimalikult vähe kahju ning antud juhtum on näide, kus neid kaalutlusi pole arvestatud. **Yoko Alender** sõnas, et Sopi-Tootsi alade puhul tulid mängu muud kaalutlused. Eelmisel istungil anti alade valikule konkreetseid põhjendused. Eelvalikusse jõudnud aladest palju ei räägitud.

Mait Klaassen lausus, et oluline on teadvustada, millal on loodusväärtused inventeeritud, kas enne või pärast kaitsetööstuspargi arenduse planeerimist. **Yoko Alender** sõnas, et selliste detailide hindamine pole komisjoni pädevuses. Keskkonnamõjude hindamine on tehtud ja komisjonil pole õigust öelda, et kaitsetööstusparki Ermistule rajada ei saa.

Tiit Maran sõnas, et kolmanda kaitsekategooria liikide olemasolu pole tugev argument kaitsetööstuspargi rajamise vastu. Eelvalikualadest kaaluti veel Loksat, Paldiskit jt. Ermistu ala sobimatuses osas jäid argumendid nõrgaks. **Yoko Alender** märkis, et eelvalikualade osas on asjaolusid, mida ei saa kõigile avaldada. Eelvalikualad ei ole käesoleva kollektiivse pöördumise oluline osa.

Tarmo Tamm ütles, et Ermistule võib kaitsetööstuspargi rajada, kuid eelvalikualad võisid olla valed. Kui kuskil on maastik juba rikutud, elekter olemas ja muid vastuolusid pole, siis miks peaks kaitsetööstuspargi mujale rajama. Selles küsimuses peaks selguse looma.

Yoko Alender ütles, et koostamisel on ka uus üleriigiline planeering ja ta tegi ettepaneku, et eelvalikute teemal peaks pidama põhjalikuma arutelu.

Andres Metsoja märkis, et kaitseminister on välja öelnud, et tulevaste eelnõudega soovitakse lihtsustada kaitsetööstuse arendamist. Probleemiks on, et seadust soovitakse lihtsustada, kuid eelvalikuid mitte. Sopi-Tootsi alal on keskkonnamõjud piirkonnas hinnatud ja andmed olemas. Siiski arendati kaitsetööstuspark uuele alale. Selline teguviis on vale ja ebaefektiivne. Enne kollektiivsele pöördumisele vastamist tuleks teha täiendavaid kohtumisi. **Yoko Alender** pakkus välja, et tulevasel istungil võiks arutada kaitsetööstusparkide planeerimist, eelvalikuid, kavandatud seadusemuudatusi ja võimalikke kompensatsioonimeetmeid.

Tiit Maran lausus, et kollektiivset pöördumist ei saa käsitleda eelvalikualadest eraldi. Kaitsetööstuspargi arendamisel tuleb kaaluda, kus oleks selle mõju väikseim ning protsessiga ei tohiks kiirustada. **Yoko Alender** sõnas, et protsesse ei tohiks ka aeglustada.

Andres Metsoja märkis, et Eestisse kaitsetööstuse rajamine on vajalik ja asukoha valik

eelvalikute näol oluline. Välja tuleb selgitada, miks on kaitsetööstuspargi rajamise protsess selline olnud. Komisjon ei saa otsustada, kus planeeringut algatada. Ta arvas, et pöördumisele vastamisega ei peaks kiirustama. Valitsus võib näha, et kaitsetööstuse arendamiseks on olemas ka paremaid alternatiive.

Yoko Alender sõnas, et kollektiivse pöördumise arutelu jätkub ja kuulatakse ära Kaitseministeerium ja planeerimisega tegelevad asutused, et saada paremat infot alade eelvalikute kohta.

4. Info ja muud küsimused

Yoko Alender tutvustas komisjoni poolt käesoleval aastal tehtut. Komisjoni liikmed tegid ettepanekuid, millistel teemadel võiks komisjon järgmisel aastal kuulamisi korraldada.

(allkirjastatud digitaalselt)
Yoko Alender
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Elise Ernesaks
protokollija